

"СВОБОДА" (LIBERTY)

FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except Sundays and holidays. Owned by the Ukrainian National Association, Inc. at 81-83 Grand Street, Jersey City, N. J.

Edited by Editorial Committee.

Entered as Second Class Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 30, 1914 under the Act of March 8, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 of the Act of October 3, 1917, authorized July 31, 1918.

Table with subscription rates: PEREDPLATA, SUBSCRIPTION RATES, and Foreign and Jersey City Rates.

Адреса: "СВОБОДА", P. O. BOX 346, JERSEY CITY, N. J.

ЯК ЗАВЖДИ: НА ЧУЖІЙ СЛУЖБІ

Вже від довшого часу соціалістично-комуністична частина нашої імміграції підняла страшу за веруху. День в день пишуть величезні статті на тему нової великої загрози українському народові.

Наш орган не є фашистський. Не віримо, щоб фашизм, як його видала Італія, і нацизм, як його видала Німеччина, перенесені живцем на український ґрунт, могли допомогти нам дійти до нашого національного й державного ідеалу.

Але якіб не були в нашій народі погляди на фашизм чи нацизм, ми не можемо навіть у найбільшій зазіпленні добачувати в них більшого ворога для українського народу від большевизму.

Ми не гадуємо тут Варшави. Це тому, що ті всі, що хочуть створити з української імміграції в Америці один фронт проти фашизму, менше-більше є і проти Варшави.

Наші панове соціалісти разом з большевиками витягають собі ще й таку консквенцію, що як хто не веде війни проти Гітлера і Мусолініа, то той уже є за... Варшаву, бо Гітлер і Варшава то одно й тесаме.

Д-р Остап Гридай.

3 НАШОЇ ПОЕТИЧНОЇ ТВОРЧОСТІ В КАНАДІ

1. Степан Семчук.

Українська література на творчість на скитальщині під теперішню пору це окремий і гідний нашої найпильнішої уваги розділ національної культури, однак, на жаль, не гаразд нам відомий, бо ми в цій ділянці здебільша не об'єднані і байдухи до себе русини.

Супроти таких поглядів не диво, що величезна ідея духового об'єднання і співпраці наших творчих сил в усіх середовищах національного життя або губиться зовсім, або не в силі знайти собі відповідного вислову так, як, цього її вага від нас домагася.

Отак я, урніжорнодіючи ризку моїх дотеперішніх рецензій на важніші літературні появи у краю, хочу тут казати дещо про нашу літературну творчість у Канаді, в першу чергу про двох поетів, а саме: Степана Семчука і Пантелеймона Божика, яких найважливіші збірки переді мною.

Зачну від збірки Семчука. Її наголовок "Фанфари", а появилася вона ще в 1931 р. Збірка доволі обемиста, бо маємо тут 143 сторінки великої вісімки. Притім на обгортці зазначено, що досі шановний автор — він священик — видав такі твори: збірку поезій "Метеорні" (це власливо збірка на 38 ст.), ліси зриву "Воскресення" (1927) та біблійні оповідання "Пророки" (1927). Отже, як бачимо, автор на полі нашої поетичної творчості ніякий новик, і хто мав наго-

ду читати його першу збірку "Метеорні", той, порівнюючи її зі збіркою "Фанфари", мусить признати, що талант нашого автора перебішов деяку еволюцію. Тон його поетичних праць став дужчий, іноді навіть надто суїцидний у своїх емоціональних поривах, зміст глибший, різко очеркнений і ідеологічно чітко з'ясований, сила внутрішнього розмаху більша. Вже ось присвята землякам на початку книжки помітна:

"Оця книжка — каже автор — голосить чин (краще: "проголошує" — О. Г.). Присвячена для всіх українців без винятку. Ціль її: збудити приспаних, збодорити хитливіх, вхопити до чину рішених. Особливо ж землякам королівського міста Львова, щоб... повстали і зросли в них охота та переможна воля власними силами на Рідній Землі власну владу встановити..." (стр. 3).

Тількиж я думаю про, тим, що коли на такий лад у присвяті видивається як провідну ідею необхідність визвольного чину, то треба би, щоб та ідея була переведена у збірку з усією послідовністю і, як це вже всякій провідній ідеї годиться, щоб являлася вона справді духовою осередочкою всієї книги нашого автора. Тут творча думка поета мусить гаразд об'єднуватися з духом теперішнього часу в нас. І поет, відчувачи залізну необхідність визвольного чину в життєвій дійсності України, має розмалювати таким же духом надихані картини у своїх поемах. І з цього погляду автор добре підібрав як один з провідних мотивів гарне фінале з "THE MASK OF ANARCHY" Шеллі — того справді революційного, а так мало в нас відомого архипоета Англії! — та не менш симпатичний цитат з Несторової Повісті, затеж не дуже то гармонійно зв'язав ті вислови з відомим віршом Ф. Нічше про вогнистого духа, якого тон захоплює нас у німечького філософа, але в нашій збірці разить своєю, сказатиб, запозиченою претенсіональністю, тим більше, що до цілої збірки о. Семчука не підходить гаразд.

Бо та цілість тут має — скажу це зараз — два обличчя. Одно обличчя поета Семчука — це обличчя співаця революціонера, окличника боевого чину, поета народу, якого міліонам судилося ще змагатися

у затяжній боротьбі з чужинськими наїзниками. Це той Семчук, що хоче будити приспаних і бадьорити хитливіх та загривати земляків до встановлення власної влади на рідній землі. Він промовляє до нас головно в перших розділах своєї книги (I—VII), розділах, яких форма це рідліричної проповіді, дуже різноманітно ритмізованої та між римами, іноді надто вже трафаретними або сидуваними та не завжди бездоганними з погляду на мову, але в її насильніших місцях таки вражальний своїм словом. Скажу при тім також, що свобідна ритміка апостроф та монологів у Семчука — бо так може найкраще очеркнено характер змісту нашої книги — заманює його доволі часто в сторону поетичної публіцистики, отже в небезпеку прогріху, яким грішать у нас сьогодні трохи не всі, "особливо молодші поети, яким здається, що визвольна поезія це теж саме, що боева прокламція, або лемелівий меморіал у справі кривд народу. І тому риторичний патос, часте бурхливий, але більш неспокійний і не зрівноважений, ніж стихійно захоплюючий, це покищо найяскравіша прикмета того всього, що о. Семчук дає нам як поет. Патос, якому тут і там, коли автор намагається панувати над формою і змістом, не бракує жару запального почування. Нпр. в апострофі до селян України:

...ударить шрапнель трелі, трелі... (Ст. 8).

Та всетаки, якщоб виявлене обличчя поета лишилось до кінця збірки одним і домінуючим тут, то його "Фанфари" требаб назвати, і без огляду на всі промахи щодо форми, корисною появою в ділянці нашої поетичної творчості на скитальщині, де так дуже вичувається потреба кращої боевої літератури. Але, як я вже сказав — цілість внутрішнього оводу в нашій збірці має два обличчя, з яких друге це обличчя — Семчука-духовника. Цим я очевидно не хочу сказати, що сам факт, що наш автор священик, мусить тимчасим відповідно здетермінувати характер збірки. Ні. Ми пригадаймо собі з цього погляду хочби тільки пресвітлу постать нашого незабутнього Маркіяна Шашкевича, а буде нам ясне, що й найпримірніший священик може бути національним поетом, співцем долі й визволення народу, найчистішої води. Але тоді любов до Бога і любов до народу, ідея величчя релігії і величчя народу, а з цим і поетові почування в сторону тих обох ідеалів мусілибу з нього об'єднуватися так тісно й гармонійно, з таким усецілим і совершенним злиттям одного і другого в одну святість, щоб слуга Бога доповнював уцерьт слугу народу, а слуга цьогож слугу Господа. Однак такого справжнього об'єднання релігійної

Це ваше одяте, ограблене ворогом лютом. Не дайте сямітись злочинцям! Напором напросим, скаутим, Одним волею ціли, Одним божанням розплати, Месті! мусите ворога збити, рознести, — мусите!

З кровю кипучою, з охотою ручною, з оком вогнистим, з серцем зариваним, з ключем сильнішим від мій, ми з мести зродимо чин основних змін..." "Фанфари", ст. 10.

І таксамо помітні є деякі місця в розділах "Універсал" — наш авто дається нам при наш автор дається нам притім пізнати як здекларований прихильник гетьманської монархії, що я тут стверджую без ніяких коментарів — "Аркан" (тут особливо гарне, хоч польським "З димем пожа-руф" надихане "Отче всесильний"), або, таке в розділі "Сотник":

Це буде радість! Це буде віталь! Побачити їх рівно в ряд. Побачити оці притамелі люття, побачити їх сльозний страз. Струнку роздати горду команду! Позір! Вогню! Тар... р... рах... Це буде радість!...

Узагаліж — усюди там, де провідною думкою даної поеми є справді накликування до визвольного чину, треба лектуру нашої збірки назвати поетичною. Навіть без огляду на те, що рація гетьманської ідеології шановного автора спирається в цілості на фразеологію з Липинського не переконують, та що свобідність на-количених ритмів тут переходить часто в недбалість форми, знаменної нпр. такими римами, як:

...ударить шрапнель трелі, трелі... (Ст. 8).

Та всетаки, якщоб виявлене обличчя поета лишилось до кінця збірки одним і домінуючим тут, то його "Фанфари" требаб назвати, і без огляду на всі промахи щодо форми, корисною появою в ділянці нашої поетичної творчості на скитальщині, де так дуже вичувається потреба кращої боевої літератури. Але, як я вже сказав — цілість внутрішнього оводу в нашій збірці має два обличчя, з яких друге це обличчя — Семчука-духовника. Цим я очевидно не хочу сказати, що сам факт, що наш автор священик, мусить тимчасим відповідно здетермінувати характер збірки. Ні. Ми пригадаймо собі з цього погляду хочби тільки пресвітлу постать нашого незабутнього Маркіяна Шашкевича, а буде нам ясне, що й найпримірніший священик може бути національним поетом, співцем долі й визволення народу, найчистішої води. Але тоді любов до Бога і любов до народу, ідея величчя релігії і величчя народу, а з цим і поетові почування в сторону тих обох ідеалів мусілибу з нього об'єднуватися так тісно й гармонійно, з таким усецілим і совершенним злиттям одного і другого в одну святість, щоб слуга Бога доповнював уцерьт слугу народу, а слуга цьогож слугу Господа. Однак такого справжнього об'єднання релігійної

Від нього вчміся.

Від нього вчміся.

Від нього вчміся.

та боевої стихії у збірці о. Семчука покищо не бачиться. Навпаки — тут є глави, — от як "Степ", зокремаж прозова частина тут (стр. 86 до 90) — після перечитання яких не знаеш, що є правдивіше в автора: чи його боеві вигукі з мінаєм, екразитами, шрапнеллями, крисами і револьверами, чи його врочисті проповіді про Бога, Христа й католицьку церкву та десять заповідей божих, що "тільки одні нас визволять" (стр. 87). А далі про необхідність теократії — чи вона в автора належить теж до визвольного чину? — про те, що в політиці повинні нас зобов'язувати "законність і патріотизм", "не націоналізм і шовінізм", і таке інше, але я думаю, що наведеного тут для нас досить. Бо, видивачучи церкву з її заповідями й догмами як одиноким, від чого нам надіяється визволення, і кинувши врочисту анатему на націоналізм і шовінізм, о. Семчук властиво відобрав вагу всьому, що було досі в нього співом про визвольний чин народу, і тієї основної суперечности тут не в силі заперечити і найприхильніший авторові читач.

А шкода.

Бо навіть і в релігійних поемах, які мають іноді оригінальну драматичну форму, є немало гарного, а місцями навіть — мистецького ("Грім", "Навечеря", а хочби й трохи хаотичне "Благодарення", або "Пляч Еремії"). А окреме місце мусимо відвести тут глибоко відчутій поезії "Матері". І тому як оконечний осуд треба висловити думку, що духовність нашого автора ще покищо у стадії еволюції. Що в неї змагаються дві душі, дві стихії, два основні принципи, які щойно об'єднались є в силі дати творцеві ту внутрішню гармонію, без якої справжнього мистецького твору нема ніколи.

І тут я ще раз укажу на нашого Маркіяна. Який прекрасний це, який одинокий у своїм роді прообраз українського священика-поета, священика-борця, священика-націоналіста!

Д-р Кирило Трильовський.

Д-Р ЕДВАРД БЕНЕШ

НОВОВИБРАНИЙ ПРЕЗИДЕНТ ЧЕХОСЛОВАЧЧИНИ.

(4)

Чехословацькі старшини і жовніри! Прапор, котрий я вам сьогодні вручаю, має бути для вас набувуче символом злуки і надії. Коли ось бачите, як обі краски Чехії мають на вітрі Франції, коли бачите старого льва ваших предків і картину трьох гір Словаччини — то перенесіть їх думками на долини Велтави та Молдави, пригадайте собі так довго триваюче горе вашої вітчизни та відхайтеся в знанні, вам добре голоси, котрі закликають вас, щоб ви з мечем в руках висвободили її з неволі!

А Бенеш вивих незадовогу в італійські Альпи, де на висоті двох тисяч метрів повитав нові чеські легиони. — Запалові і палким пісням не було кінця, а Бенеш пригадав собі ті недавні ще часи, коли він з "державно-зрадницьким" паперами в кишені мусів перекрадатись вулицями Праги.

Закі однак це прийшло в листопаді 1918 р. до загально-

виїхав д-р Масарик (повідомлений вже телеграфічно про свій вибір на президента чехословацької республіки) з Нью-Йорку до Європи, а 21. грудня того року відбувся його торжественний вїзд до Праги.

Але д-р Бенеш лишився і надалі в Парижі, де було ще багато важних справ до подання Боротьба за мир, за границі нової держави і таке інше вимагали надзвичайно багато виснажучої праці. Між іншим зискав він і це, що чехословацька держава не має платити довгів, які затигнула Австрія. І доперва 24. вересня 1919 р. вертається він до Праги, щоб вже з місця вести справи міністерства для заграничних справ.

І так провадив він агенді тої міністерства аж до хвилі, коли ось 18. грудня 1935 р. зівстав вибраний другим з черги президентом чехословацької держави.

Яка обемиста була його робота та тих більше ніж 16 років його урядування як міністра справ заграничних, в котрім то часі був він, перещидно раз рівночасно і чехословацьким прем'єром! Вели-

чезною була його праця в Лізі Націй в Женеві, де зискав не лиш велике признання з боку всіх чужих делегатів і велику прихильність урядовців Ліги. Був він і заступником голови Ліги та голови комісії роззброєння, а в р. 1936 і президентом загальних зборів.

З Італією заключив він в р. 1924 договір приязни, а з Францією такий союз.

Зрештою уже в 1926 р. провадив він Раді Ліги Націй, а в р. 1920 заключив союзний договір з Югославією і Румунією, з чого в р. 1935 виросла "мала антанта", союз тих трьох держав по всі часи. А та "мала антанта" представляла 50 мільйонів народу та держав мов в клішках несупокійну Мадярщину.

Нарешті в р. 1934 заключив він якийсь дружний договір з Советами, котрі держать він яко страхопуда на гитлерівську Німеччину. Цей останній договір може нам, українцям, дуже не подобатись, але обговорюючи діяльність д-ра Бенеша, треба нам на цей договір глядіти власне зі становища чехословацької держави. Працюючи так завзято

дипломатичній області, мав він немало трудностей до побороення з уваги на внутрішні чехословацькі обставини.

Чехословацька республіка — це справдішня демократія з великою свободою слова і друку.

Партій є там досить, а клік партійних також немало.

І Масарик і Бенеш станули на становищі, що справді демократична держава мусить дуже звязати на публічну мораль. І тому державна прокуратія горсто гляділа на якнебудь надзвичайна публічного становища на власну користь. Між іншим прийшло і до карного процесу проти бувшого міністра залізниць Стржібного, котрий належав разом з д-ром Бенешем (по війні) до тої самої, так званої "народно-соціалістичної партії", котра зрештою за садничо рижнється від партії Гітлера в Німеччині — з такою самою назвою. Стржібний зівстав справді судом освободжений, але заложив собі якусь другу партію та завзято воював проти д-ра Бенеша.

Між іншим вороги цього останнього піднесли проти нього

го закид: а за які гроші він вибудував собі таку пишну виллю?

Та дим крикунам заткав скоро рота сам-президент Масарик, заявляючи публічно приблизно таке:

"Д-р Бенеш усі гроші, які мала його жінка, пожертвував на початку чеської революційної акції в р. 1914 на ту ціль і я, знаючи це, а це більше знаючи його величезну посвяту і працю, сам подарував йому один мільон корон".

Це хай буде хочби одною ілюстрацією, що д-р Бенеш мусів переносити, він, що на полі світової політики в Женеві придбав таке велике значіння такої невеликої держави Чехословаччини.

Та, не зважаючи на ті величезні його заслуги, між посланими і сенаторами чехословацького Народного Собору могло не знайтися трьох п'ятих голосів, потрібних до вибору д-ра Бенеша президентом республіки.

Тут рішило важне слово, уступаючого президента д-ра Масарика, чехословацька дисципліна, а й це, що остаточно

могло би дійти до такого скандалу, що про вибір президента чехословацької республіки рішали би голоси німечьких націоналістів гитлерівської марки.

На 440 голосуючих упало 340 голосів на д-ра Бенеша. Належали тут голоси чеських партій урядового блоку, двох німечьких прихильних урядові партій, словацької народної (клерикальна) партії, німечьких і мадярських християнсько-соціалів, мадярської національної партії та комуністів. Гітлерівці та 6 фашистів віддали порожні картки. Національні демократи, то є партія запалекого москово-царофіла д-ра Крамаржа віддала свої 24 голоси на проф. унів. д-ра Б. Немеса. Сам старий грішник Крамарж — здавна перекопаний, що передовсім йому президентура республіки належить — не мав ліція, і не станув до голосування.

Маленький Івась уперше знайшовся з мамою на селі, побачив на капусті гусильницю. Питається: — Мамо, чи то вітамін?

НА БІЖУЧІ ТЕМИ

З МАЛОЇ ИСКРИ ВЕЛИКИЙ ОГОНЬ.

Державна прокуратура в Дітроїті й газети розкривають факти вбивства Чарльза А. Пула, молодого робітника, знятого про допомогів урядовій праці, через котре розкрито існування американської фашистської організації "Чорний Леґіон".

Розкриті факти показують, передовсім, як повстає й росте чутка.

Показується, що чутка почалася з того, що одного вечора одна жінка розказала жінці брата свого мужа, що Пула посварилася та що Пул у сварці побив жінку. Чула це служниця цієї пані й розказала людям, що були з нею в гостинні в іншій домі. Один з привних там чоловіків сказав: "Чоловіка, що не жінку, треба вибити".

Цей чоловік випадково був полковником у "Чорнім Леґіоні". Він предложив справу на зборах організації. Говорачи політичну промову, він звернувся потім до зборів і спитався, що зробити з чоловіком, що не свою жінку, що вона мусіла піти до шпиталю. Що жінка була пішла до шпиталю, це була правда. Все інше було неправда.

ЯК РОСТЕ ЧУТКА.

Маємо тут процес повстання чутки. З події вибрано один факт, а інші пропущено. Замість пропущених фактів додано інші, неправдиві. Підфарбовано їх здогадами злоби й маємо страшний злочин.

Оповіді наші наріди про те, як то якась баба - сплетнича шепнула на вухо своїй кумі про вїта: "Він такий хитрий, що в нього й когут буде яйця нести". Кума сказала своїй сусідці, що в вїта є такий когут, що несе яйця. Ця сусідка сказала своїй кумі, що в вїта когут уже зніс яйця. Ця сказала своїй кумі, що вїтв когут зніс уже кілька яєць. І так пішло далі. Як та історія обїйшла село та прийшла назад до баби-сплетничи, що нашіптувала на вухо своїй кумі проти вїта, вїтв когут уже зніс був триста кіп яєць.

ЯК ПОСТУПАЮТЬ СКРИТІ ОРГАНІЗАЦІЇ.

Розкриті про "Чорний Леґіон" факти показують тепер, як робить скрита організація.

Організація, як звісно, дістала вістку, що один чоловік побив свою жінку так, що її треба було відставити до шпиталю на лікування. На цю чутку тайна організація взялася судити чоловіка. Його осудили на смерть, а потім цей присуд виконали: вивели його до місто, сказали йому про суд, не дали йому говорити ні слова і застрілили, як собаку.

Здавалось би, що справна організація. Здавалось би, що стоїть за моральне відношення між людьми, спеціально між подругами. Здавалось би, що стоїть за права жінки перед насильством чоловіка. Здавалось би, що ця організація має велику дисципліну. Чи так воно?

ЧИ ВІЛЬНО БИТИ ЖІНКУ?

"Чорний Леґіон" нібито виступає в обороні жінки перед чоловіком. Він хотів навчити чоловіка, що не вільно жінки бити.

Як звісно всякому, в цій справі є в народів різні звичаї. В одних народів звичай признає чоловікові право бити свою жінку, а в інших народів не дозволяє.

В одних народів, як чоловік жінки не б'є, то в ній утроба гниє. У таких народів на такого чоловіка дивляться, як на такого, що потурає жінці, що жінку розпускає, що дається жінці водити за ніс, що

сидить у неї "під пантофлем". В інших народів прийняті інші звичаї: там чоловікові не вільно бити жінки, а чоловіка, що не жінку, трактують, як усякого, що не слабшого.

СПОРТСМЕНСТВО.

Щодо биття слабшого, то теж у різних народів є різні звичаї.

Одні народи кажуть: Кожо бити, як не слабшого? У них дужий бореться зі слабим, і як наба слабшого, ніхто проти цього не протестує. Це вже слабкого справа з дужим не борітися, а з багатим не процесуватися. Як слабкий пішов до бійки або борні з дужим, то його вина: за те йому й належала прочуханка.

В інших народів дивляться інакше. Ось ньюджерський губернатор Гофмен посварився недавно на одному бенкеті з одним газетним репортером, визвав його на кулачну бійку та вдарив його так сильно, що цей упав без пам'яті. Тепер студенти Принстонського університету дали Гофменові медаль, на котрій нарисована величезна малпа, що зловила в свої руки маленького чоловічка. Малпа має лице губернатора Гофмена. Над нею написано: "Сила над розумом". На другій боці написали, що цю медаль вибито на славу й честь "кінг-конгові" (малпі) Гофмені за його побіду над газетарем. Притому додано, що Гофмен важить 208 фунтів, а його противник 120 фунтів.

ЗАКОН І ПОБОЇ ЖІНКИ.

Так менше-більше дивляться американці на чоловіка, що наба свою жінку.

І цей погляд знайшов свій вислів в американськм законі. Цей закон забороняє чоловікові бити жінку. Такого чоловіка можна взяти в суд, судити його й дожитися його покарання.

Це важний бік справи. Бо коли в краю є суди, що можуть осудити людину за якийсь проступок, то тайна організація, що береться судити людину за такий проступок, дає мовчки до зрозуміння, що суд не зробить цього добре, що вона зробить це краще.

КОТРИЙ СПОСІБ КРАЩИЙ?

ТАЙНА І ЯВНА СПРАВА.

"Чорний Леґіон" обвинувачував чоловіка в його неприязності. Обвинувачений не міг чути обвинувачення та не міг на це дати відповіді. Він не міг покликати свідків на доказ своїх слів. Одиним доказом були слова обвинувача. На їх основі людину осуджено на найвищу кару, бо на кару втратити життя.

Це все важкі факти не тільки для характеристики поступовання перед тайними судами тайних організацій, але й для характеристики людей, що так роблять. Чому саме людина береться на суддо вчинити іншої людини? Що це за людина, що любить накладати на іншу людину кару смерті? Що це за люди, що беруться виконувати власний присуд, ними самими наложений на неприязну людину?

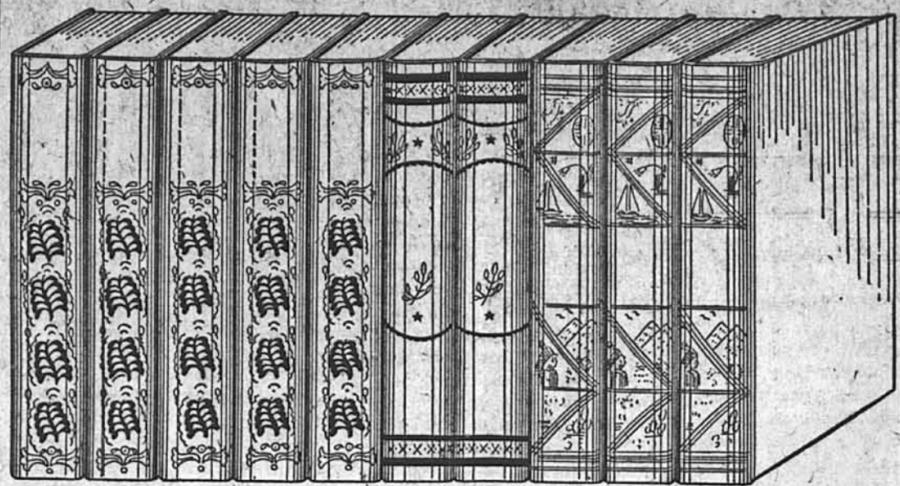
ЯК СУДИТЬ ЮРБА?

Члени "Чорного Леґіону", що були на суді, де осуджено Пула, розказують, як провід підбехтував леґіонерів до роззурення.

"Треба його взяти на суд!" — кричали леґіонери.

Полковник леґіону додавав до свого оповідання щораз нові факти. "Він накопав жінку". "Взяти його суди й наку". "Взяти його суди й наку бити!" — кричали леґіонери. "Він зломав їй ребра!" — говорив далі полковник. "Вибити його батоґом". "Замало батоґом", кричали інші. "Вибити його й убити".

НЕЗВИЧАЙНА ОФЕРТА „СВОБОДИ“ на ЧЕРВЕНЬ І ЛИПЕНЬ

Твори ТАРАСА ШЕВЧЕНКА Писання Б. ЛЕПКОГО Українська ЕНЦИКЛОПЕДІЯ

ХОЧЕТЕ МАТИ 3. ТОМИ УКРАЇНСЬКОЇ ЕНЦИКЛОПЕДІЇ ВАРТОСТІ \$30? ДІСТАНЕТЕ ДАРОМ, ЯК ПРИЄДНАЄТЕ 25 ЦІЛОРІЧНИХ ПЕРЕДПЛАТНИКІВ „СВОБОДИ“

ХТО ДІСТАНЕ 15 ЦІЛОРІЧНИХ ПЕРЕДПЛАТНИКІВ, ОДЕРЖИТЬ ДАРОМ \$15 5 ТОМІВ ШЕВЧЕНКОВИХ ТВОРІВ ВАРТОСТІ

ХТО ДІСТАНЕ 10 ЦІЛОРІЧНИХ ПЕРЕДПЛАТНИКІВ, ОДЕРЖИТЬ ДАРОМ 2 ТОМИ ПИСАННЯ БОГДАНА ЛЕПКОГО І 1 ТОМ ПРИЧЕПИ, ПОВІСТЬ І. Н. ЛЕВИЦЬКОГО, ВАРТОСТІ \$7

ХТО ДІСТАНЕ 5 ЦІЛОРІЧНИХ ПЕРЕДПЛАТНИКІВ, ОДЕРЖИТЬ ДАРОМ \$3.50 КНИЖКУ З ВЕРШИН І НИЗИН ІВАНА ФРАНКА, ВАРТОСТІ

ПОВНА РІЧНА ПЕРЕДПЛАТА В СУМІ \$6.00 ЗА КОЖНОГО ПРИЄДНАНОГО ПЕРЕДПЛАТНИКА МАЄ БУТИ ПРИСЛАНА ДО АДМІНІСТРАЦІЇ „СВОБОДИ“ ДО КІНЦЯ ЛИПНЯ Ц. Р.

„СВОБОДА“

81-83 Grand St., (P. O. BOX 346), Jersey City, N. J.

ЧИ МОЖЕТЕ СОБІ ПОВОЛИТИ ПРОПУСТИТИ ТАКУ НАГОДУ?

ЧИ МОЖЕТЕ СОБІ ПОВОЛИТИ ПРОПУСТИТИ ТАКУ НАГОДУ?

Де багато людей збирається докупи, там розум не багато значить. Там панують чувства, а чувства одної людини підбехтують чувства інших людей, і з часом юрба навіть розумних людей стає тісною диким звірів.

ВІДВАГА?

Один з учасників самосуду оповідав потім, що як леґіонери стали стріляти до Пула, він утратив відвагу й не міг стріляти. Однак він боявся потім, що його можуть узяти за зрадника, і він тоді і собі став стріляти.

Він каже, що він був боягузом, коли він не хотів стріляти до Пула, а був відважним тоді, як переборював у собі страх і таки почав стріляти з іншими.

Цікаво, чи його осуд відваги слухний. Як би треба назвати того леґіонера, який не міг стріляти, якби він не був стріляв навіть, якби його за це мало стрінути посудження за зраду? Леґіонери вважали би його за боятюзу. Чи вважали би за такого мій?

Сказав би хтось; га, ти вліз між ворони, то й кракай, як вони. Але подумаймо на хвилю, що зробив би в такій ситуації Франко? Чи й він стріляв би в жертву тому, що інші стріляють?

Чи треба би назвати боягузом людину, що боїться стріляти в чоловіка, котрого не осуджено по правді? Ажке тепер показується, що жінка Пула пішла до шпиталю не через побої чоловіка, але через те, що вона мала родити дитину.

Лікар: — Ваш чоловік потребує спокою, спокою і ще раз спокою!

Жінка: — Це покищо неможливо, пане докторе. Я потребую нової суконки, весняного плаща та капелюха!

— Тату, я перестану грати на фортеп'яні, коли може воно тобі перешкоджає. Я граю лише, як то кажуть, щоби забити час!

— Гадаю, що він уже давно вбитий...

ГОЛОСИ ЧИТАЧІВ

ПРОВІРКА СИЛ.

За кілька днів має відбутись Перший Лемківський Конгрес в Америці. Конгрес цей з різних оглядів є цікавий для цілого нашого громадянства, та в першій мірі буде він цікавим для самої лемківської еміґрації.

Найважливішим завданням цього конгресу буде ухвалити відповідні плани щодо організування допомоги старому краю, як також культурно-просвітньої та загально освідомлюючої праці тут на місці, серед лемківської еміґрації. Завдання безсумнівно важке та велике. Виконати можна його тільки зорганізовано та об'єднано.

Перший раз видвигнуто цю програму ясно та сильно. Перший раз відбувається в тій цілі Лемківський Конгрес.

Конгрес цей має виказати, що лемки, як частина великого українського народу, не зістануть позаду, а йдуть вперед, разом з ним. Коли він має бути таким, мусить у першій мірі мати відповідну скількість учасників.

Ми, лемки, звикли часто повторяти, може і слухно, що ми дуже занедбані, що всі нас забули. Та ми не можемо забути, що моральне право на нарікання, що його хтось забув, має тільки той, що дбає сам за себе. Коли ми не дбаємо за себе, не маємо права нарікати на інших, що нас забули, бо тільки тому дають, хто просить. Отже даймо доказ, що вміємо постояти за себе та за свої права, що вміємо попрацювати для своєї справи.

Найкращою нагодою провирити свої сили є якраз цей конгрес. Він ясно викаже, чи і наскільки лемки є здібні до праці над собою. Він дотичить нашої найближчої, рідної землі та найдорожчої нам справи ратування наших найближчих братів, тому кожний свідомий лемко повинен ним зацікавитись та взяти в нім участь.

Везперечно, що зі складанням цього конгресу вляжуться деякі труднощі, яких нема при

інших зїздах та конгресах. Організація Оборони Лемківщини, яка скликає цей конгрес, не має правильних відділів, які на підставі статута були б зобов'язані вислати своїх делегатів. Нема і грошей у тих відділах, щоб можна було покрити дорогу делегатом. Комітети Оборони Лемківщини, які являються відділами Організації Оборони Лемківщини, не є покищо зв'язані з Головною Управою настільки, щоб правно мусили так, а не інакше поступати. Співпраця й організаційний зв'язок до цього часу полягали більше на добрій волі ніж на правних нормах.

Та якраз з цього огляду буде більшою нашою заслугою, коли хоч і без примусу, а по добрій волі візьмемо зорганізовану участь в конгресі. Ми залюбки хвалимося, що ми тверде, гірське плем'я, що всяку працю виконуємо з запалом та солідно; признають нам часто рацію в тім і інші. Даймо доказ, що ми є вже настільки дозрілим народом, що і без примусу та нагайки можемо щось виконати. Постараймося, щоб провірка наших сил випала якнайкраще.

Переді мною останнє число „Нашого Лемка“. В привіті, який пересилають Першому Лемківському Конгресові в Америці, пишуть: „Вістка про Ваш конгрес викликала у нас велике вражіння, та широким відомоном відбилась по наших горах. Ви, там на вільній землі Вашингтона, а ніхто інший, зарадите цьому лиху, яке навістило Лемківщину. Ми зі своєї сторони зробимо все, що буде в нашій силі, щоб виправдати Лемківщину на ясний щх, та здаєм собі добре справу, що без Вас ми нічого не вдіємо. Радьте мудро та розважно, а ми підемо по лінії Ваших бажань. На вислід нарад Конгресу чекаємо з нетерпелістю. Слава лемківській еміґрації!“

Чи буде нам слава, коли нас буде на конгресі тільки п'ять чи десять? Чи заведемо надії наших братів у Старім Краю? Михайло Дудра.

З УКРАЇНСЬКОГО ЖИТТЯ В АМЕРИЦІ.

НЬО ЙОРК, Н. Я.

Замість пошани — зневага.

Повище можна сказати про академію, влаштовану ньюорської Чорноморською Січю і Стрілецьким Гуртком у пам'ять Головного Отамана С. Петлюри. Ота „академія“ відбулася в Нью Йорку дня 24 травня.

Як відомо, відношення українського народу до С. Петлюри є вже виразно зазначене. Всі погоджуємося, що він бажав волі Україні та що був Великим Сином нації. Його трагічна смерть всіх нас об'єднала біля його мучеництва.

Згідно з тим уложено в Нью Йорку плян, щоб скрміно, але достойно пошанувати пам'ять Головного Отамана. Запрошено на це свято перебуваючого хвилею в Нью Йорку генерала М. Капустянського, щоб вилосив про свого Вождя промову та представив заслуги Покійного Петлюри як борця за волю України, як — Українського Жовніра.

В останній хвилі програму змінено. Назначено інших бесідників. І дійшло до того, що ген. Капустянський, як це видно з оголошеної ним пізніше прилюдної заяви, був змушений відмовитися говорити, бо пороблені зміни в програмі свята щодо бесід казали догадуватися, що пам'ять Головного Отамана не буде пошанована.

Якже те свято випало? Публіки було коло 80 осіб. Голова святочного комітету п. Іванів відкрив академію вступним словом, не сказавши нічого, що віддавало б індивідуальність Головного Отамана і ту героїську епоху, з якою зв'язана його діяльність.

Потім виступив хор під промовою п. Ю. Кириченка. Співхору був'юдиноюю точкою, що нагадувала нам, що ми є на якісь — святі.

По порі зачав п. Іванів говорити, що хтось „збокутовав“ свято, та що ген. Капустянський відмовився говорити.

Як головного бесідника представив п. Іванів п. Василя Авраменка.

Значу, що такі неможливі передати дослівно той страшний саламахи, якою гудував п. Авраменко публіку цілу годину, а то й довше.

Зачав п. Авраменко промову якоюсь поезією, яку, як казав, сам він написав. Потім зачав біккати над нещасною долею України.

Потім зачав розповідати, що він до пізнього віку був аналіфабетом, що був малоросом і не знав, що є якась Україна, про яку довідався доперва на Сибірі, у Владивостоці, де він надібавав „Натайку Полтавку“ Котляревського і тоді захопився вже Україною і вивчив цей твір напам'ять. Потім почули ми, як „австрійці і малороси“ близи за царя і цїсаря. І там теж був промовець і носив уже „золоті погоні“. Там він же говорив до великороса „Как-кой з тебе великорос, как ч малорос і очень большой од тебя?“ Потім уже вибухла революція і п. Авраменко вже в Мінську. Тут чуємо про де-

сятьтисячне військо, а Авраменко на чолі. І здобуває Мінськ для революції. І настановляє владу. І йде на якийсь революційний мітинг і там на велике диво — побачив Симона Петлюру.

Присутні аж відтіхнули. От нарешті почують щось про особу, якої пам'ять зійшлася пошанувати. Та детаи. Але така не забув п. Авраменко описати Петлюру. Ось опис „Малого росту, згорблений, видужене обличчя, і мав — дуже гарну, добру і чесну жінку“. Сцена змінється. Уже п. Авраменко під Києвом, забувши докінчити оповідати про свою десятитисячну армію, про золоті погоні, криву шаблюку і ці чорні шлики, які він на приказ Петлюри доробив з військових коців. В Києві, як оповідав п. Авраменко, вже урядував Центральний Комітет (левне: Центральна Рада!). І там п. Авраменко питає Петлюру: „Батьку! Які губернії належать до України?“ Потім п. Авраменко знову зачав розповідати. А далі знову зачав говорити про Головного Отамана, якого питається, де йому подітись. Тоді Головний Отаман сказав: „Васило, в тебе великий талант, шкода його марнувати, йди в школу і вчи ся артизму“. І п. Авраменко пішов у школу. В тім місці зачав п. Авраменко декламувати свою поему на честь Петлюри, яку назвав „Місяць“.

Потім оправдував п. Авраменко Петлюру за варшавський договір і оправдував теж і Петрушевича. А далі розповів про таємну стрічу з Петлюрою в таборі інтернованих у Каліші, де Петлюра звирився йому з військово-дипломатичними тайнами. Слухаючи того всього, присутні були цілком поднервовані. Багато позакривали з сорому руками обличчя. Один з присутніх влучив п. Авраменкові записку, щоб кічав промову, та це не помагало. Бесідник ще вилаяв українську інтелігенцію, а бесіду закінчив своєю фільмовою студією на Бродвею, якої відкриття завдячує він теж Головному Отаманові Петлюрі. Тут зачав вихвалити тих, що щиро працюють та допомагають йому будувати ту студію.

Кожий, хто прочитав ті стрічки, зрозуміє, як це тяжко передати оту всю хаотичу, яку виколошено в „святочній бесіді“. Але вже з того, що тут подано, можна виробити собі погляд, як виглядала ота академія. І з цього можна зрозуміти, чому саме ген. Капустянський відмовився від участі в святі, на яким анражери бажали мати того роду „святочні промови“.

Потім заповів п. Бойчук збірку, а присутні зачали між собою і з комітетом розмову з приводу цього свята. Приходило до дуже палких суперечок і гострої виміни слів.

Ця „академія“ повинна бути для ньюорської громади останньою пригадкою, що вже раз треба скінчити з тою отаманією, що вносить у наше життя хаос, що нас компромітує. Треба уже раз припинити діяльність тих шкідників, що в самовольній спосіб витинають на спині нашого громадянського життя розперезаного гопака.

М. Леськів.

УВАГА! **ЙОНКЕРС, Н. Я.!** **УВАГА!**
УКРАЇНСЬКА ГР.-КАТОЛ. ПАРОХІЯ СВ. АРХ. МИХАІЛА В ЙОНКЕРС, Н. Я.
 святкуватиме
38-ЛІТНІЙ ЮВІЛЕЙ СВОГО ІСНУВАННЯ
ВЕЛИКИМ КОНЦЕРТОМ
В НЕДІЛЮ, ДНЯ 7-ГО ЧЕРВНЯ (JUNE) 1936 РОКУ
 В SOKOL HALL, 220 YONKERS AVENUE, YONKERS, N. Y.
 Початок концерту в годині 3-ї пополуноді.
 ПРОГРАМА: Ювілейну промову вилосить о. М. Кивин. Тенор солю п. Давло Янко, при фортеп'яні Олена Корчак. Солю на гармонії відріє п. Юрій Палажук з Брукліна. Скрипка солю відріє п. Д. Середя, при фортеп'яні панна Мікхелда Середя. Хор Боян і Хор шкільних дітей під управою п. М. Фатюка.
 По концерті ПІКНІК з танцями до пізної ночі.
 Вступ на концерт і пікнік 50 центів.
 Просимо всіх українців місцевих і з околиць прийти на це свято. — Комітет

УВАГА! УКРАЇНЦІ СТЕЙТУ КОНЕКТИКОТ І ОКОЛИЦІ! УВАГА!
ЗАХОДАМИ УКРАЇНСЬКО-АМЕРИКАНСЬКОЇ СТЕЙТОВОЇ ПОЛІТИЧНОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ,
 при співучасті українських Братств, Товариств, Відд. ОДВУ, Червоного Хреста і Горюжанських Улюбів стейту Конектикот відбудеться

ВЕЛИЧАВЕ СВЯТО УКРАЇНСЬКИЙ ДЕНЬ
В СУБОТУ, 4-ГО ЛИПНЯ (4TH OF JULY) 1936 РОКУ
 В ARBETER MAENNER-CHOR PARK, 412 ORANGE AVE., WEST HAVEN.
 Вступ від особи 25 центів.

Програма свята: В 10-ї год. рано розпочнеться полева Служба Божя в парку. По Службі Божій відправиться панахида за душі героїв, поляглих за волю України. Опісля посвячення і вручення прапорів Стейтрової Організації. По всіх релігійних церемоніях, в 2-їй год. попол. приїде першорядна українська музика і розпочнеться танці.

На це свято запрошуємо всіх чесних українців і українців націоналістів зі стейту Конектикот, Нью Йорк, Род Айленд і Массачусетс, щоб прийшли численно і зазначили це перше свято стейту Конн. Просимо всіх хорів і танцюристів Ансоні, Нью Гейвен, Гарфорта, Вілеманткі, Нью Брітен і Стенфорда, Конн. і всю молодіж, щоб прибули в українських строях. Вей Братства і Товариства щоб прийшли на час зі своїми прапорами і підзнаками, а Червоний Хрест ОДВУ в уніформах на Службу Божу і послужили при посвяченні прапорів. Ввесь дохід з цього свята призначений на визвольну боротьбу.

Тому кличемо до всіх, в кого тільки бється українське серце, хай приходить на це велике свято віддати поклон тим, котрі віддали своє найдорожче життя за Волю України. І щоб всіх тих українців і українців було іма записане в пропамятну книгу Стейтрової Організації стейту Конектикот на пам'ятку, як вони старалися і допомагали визвольній боротьбі.

Дороговказ: З Нью Йорку Boston Post Road аж до West Haven, Conn., там при самій дорозі на право брама до парку. З Гарфорта і тих околиць: Boston Post Road через місто Нью Гейвен аж до West Haven, Conn., а там на ліво при дорозі брама до парку, на котрій буде повітати український прапор.

За весело забаву ручить — Комітет Українського Дня.

ПОЗІР! ВУНСАКЕТ, Р. АЙ., І ОКОЛИЦІ! ПОЗІР!
ЗАХОДАМИ ПАРОХІЯЛЬНОГО КОМІТЕТУ УКРАЇНСЬКОЇ ПРАВОСЛ. ЦЕРКВИ СВ. АРХ. МИХАІЛА У ВУНСАКЕТ, Р. АЙ.
 відбудеться

ПЕРШИЙ ПАРОХІЯЛЬНИЙ ПІКНІК
В НЕДІЛЮ, ДНЯ 7-ГО ЧЕРВНЯ (JUNE) 1936 РОКУ
 У ВЛАСНОМУ ЛІСКУ КОЛЮ НАШОГО ЦВИНТАРЯ.
 Початок в годині 1-шій пополудні.

Буде пригративати українська оркестра. Будуть смачні перекуски і всякого роду напійки. На цю тремальську забаву запрошуємо всіх громадян місцевих, старших і молодих. Запрошуємо громадян з Бостону, Кромптону, Провіденс, Навтакет, Менвил і околиць. Гостей радо повитаємо! — Комітет. 130

УВАГА! РОЧЕСТЕР, Н. Й.! УВАГА!
ЗАХОДАМИ ТОВАРИСТВА ІМ. М. ДРАГОМАНОВА,
 ВІДДІЛ 244 У. Р. СОЮЗА
 влаштується

ПЕРШИЙ ПІКНІК
У RIFLE RANGE
В НЕДІЛЮ, ДНЯ 7-ГО ЧЕРВНЯ (JUNE) 1936 РОКУ
 Запрошуємо на цей пікнік усі Братства, Товариства і всіх рочестерських громадян громадню прийти та весело забавитись.
 Комітет. 130

EAGLE REGALIA CO.
 Виробляє:
ПРАПОРИ, ЦЕРКОВНІ ХОРУГВИ, ЛЕНТИ, ВІДЗНАКИ, СТЯЖКОВІ ВІДЗНАКИ, БРАТСЬКІ ПЕРСТЕНІ І ПЕЧАТКИ.
 Коли ваше братство, товариство чи сестринство хоче бути вдоволене, хай піде на замовлення на пробу. Каталог, інформація і пробні зобра вишлемо Вам на ваше жадання БЕЗПЛАТНО.
298 BROADWAY, NEW YORK, N. Y.

ЯК МИ ПОМАГАЄМО РІДНОМУ КРАСВІ.

КОГОС, Н. М.
 На Рідну Школу.
 Гром. Данило, Зальопаний переслав до Обеднання \$5.25 з таким призначенням: \$2 на „Просвіту“, по \$1: на Рідну Школу, повенян, а \$1.25 на „Жіночу Доль“.

ЕЛИЗАБЕТ, Н. ДЖ.
 На Рідну Школу.
 В укр. греко-кат. церкві переведено на Великдень при виході з церкви збірку, призначену на Рідну Школу. Зібрано \$8.52 і вислано до краю через Обеднання.

ПАСЕЙК, Н. ДЖ.
 Зі свяченого на Рідну Школу.

Дня 3. травня 6. р. українська греко-католицька парохія влаштувала перший раз за свого існування в українській галі під ч. 212 Президент Ст. свячене. Під проведом пані Уляницької, наші господині приготували до цього свяченого дуже гарно. Вони прикрасили столи і понаставили на них ріжних страв та печива. Саля була виповнена. Було багато місцевих людей і позамісцевих. Парох о. Уляницький поблагословив столи і почалася гостина, та промови. Крім отця пароха забирали гдос П. Ребенський, І. Шафран, В. Шафран, і М. Припхан. На поклик о. Уляницького присутні гості зібрали на Рідну Школу в краю \$19.76.

В часі свяченого приспівував місцевий хор ім. Кошиця, під управою С. Грабара, а після гостини розпочався бал з танцями. Цей день останеться громадянам Пасейку милим спомином. За нього вони вдячні своему парохове, що це свято перший раз впровадив. Може цей звичай залишиться у нас і на наступні роки.
 М. Припхан.

УВАГА! БАЛТИМОР І ОКОЛИЦІ!
 В ПАМ'ЯТЬ ТОГО, ЩО ЗАПОВІВ УКРАЇНІ РОЗВИДНЯЧИТИСЯ ДЕНЬ
 відбудеться
 В НАР. ДОМІ В БАЛТИМОР, МД. ЗАХОДОМ УКРАЇНСЬКОГО КЛУБУ СВЯТО ДВАЦЯТИХ РОКОВИХ СМЕРТІ

ІВАНА ФРАНКА
В НЕДІЛЮ, 7-ГО ЧЕРВНЯ 1936
 Початок свята 7:30 ввечір.
 На святі виступить мужський хор під проведом А. Слободана; будуть також декламації дітей.
 На святі промовляти будуть місцеві бесідники. 230

Клієнт у ждальні нотаря: Я був замовлений на третю годину в справі спадщини по тітці.
 Нотарів помічник: А ви вже довго ждете?
 Клієнт: Уже двацять третій рік!

В НЕДІЛЮ, УВАГА! НЬО ЙОРК, Н. Й., І ОКОЛИЦІ! УВАГА!
7-го ЧЕРВНЯ 1936 (SUNDAY) JUNE 7, 1936
ВЕЛИКИЙ ПІКНІК
В ULMER PARK, FOOT OF 25TH AVENUE, BROOKLYN, N. Y.
 Парк отворений від 10-ї години рано до пізньої ночі. Вступ 50 центів. До танців буде пригративати дві оркестри: M. SERBINSKY AND HIS UKRAINIAN ORCHESTRA; MYRON BARON AND HIS ROYAL ARCADIAN.
 Товариство Дністер запрошує українське громадянство прийти на цей пікнік, а не пожалуйте. На пікніку будемо приймати нових членів до Товариства і У. Н. Союзу. Тому користайтеся нагоди, самі вписуйтеся і своїх дітей вписуйте до такої поважної Організації, якою є У. Н. Союз.
 За добру забаву і чесну обслугу ручить — Пікніковий Комітет.
 Direction to Ulmer Park: Take at any B-M-T Subway Station "West End Line" Coney Island Train and get off at 25th Avenue Station, Brooklyn, N. Y. Park at right hand. Fare 5¢.

УВАГА! САВТ ПЛЕЙНФІЛД, Н. ДЖ. І УВАГА!
ЗАХОДАМИ ЦЕРКВИ ПРЕСВ. БОГОРОДИЦІ НА М САВТ ПЛЕЙНФІЛД
 відбудеться
ВЕЛИКИЙ ПІКНІК
В НЕДІЛЮ, ДНЯ 7-ГО ЧЕРВНЯ (JUNE) 1936 РОКУ
 НА ПЛОЩІ БІЛЯ ГАЛІ „STAR CITIZEN CLUB“ RICHARD AVENUE, NEW MARKET, N. J.
 Початок в годині 2-їй пополудні.
 На пікніку буде грати українська добірна музика. Буде також багато несподіванок.
 Запрошуємо всіх українців і симпатиків з Раритан, Менвил, Бавид Брук і околиці до ласкавої участі.
 За добру забаву ручить — Комітет. 128,30

УВАГА! КАРТЕРЕТ, Н. ДЖ., І ОКОЛИЦІ! УВАГА!
ЗАХОДАМИ ПАРОХІЯЛЬНОГО КОМІТЕТУ УКРАЇНСЬКОЇ ПРАВ. ЦЕРКВИ СВ. ВМЧ. ДИМИТРІЯ В КАРТЕРЕТ, Н. ДЖ.
 відбудеться
ПЕРШИЙ ПІКНІК ВЕСНЯНИЙ
В НЕДІЛЮ, ДНЯ 7-ГО ЧЕРВНЯ (JUNE) 1936 РОКУ
 В ПІКНІКОВІМ ГОРОДІ MARKWALT'S GROVE, В ІСТ РОВЕРІ (EAST RANWAY, МІЖ РОВЕРІ І КАРТЕРЕТ)
 Початок Пікніку в год. 2-їй пополудні. — Вступ 25 цент.
 Гратиме українська оркестра М. Майка з Пасейк, Н. Дж.
 Українців з ближчої і дальшої околиці сердечно запрошуємо. 126,30

ПОЗІР! НЬОАРК, Н. ДЖ., І ОКОЛИЦІ! ПОЗІР!
ПЕРШИЙ ПІКНІК
 ІЗ ВЕЛИКИМИ НЕСПОДІВАНКАМИ
 влаштує
УКРАЇНСЬКА ПРАВОСЛ. ГРОМАДА В НЬОАРКУ В MONTGOMERY PARK, 123 MONTGOMERY AVE., at 20th St., IRVINGTON, N. J.
В НЕДІЛЮ, ДНЯ 7-ГО ЧЕРВНЯ (JUNE) 1936 РОКУ
 Початок в годині 2-їй по обід. — Вступ 35 цент.
 На цьому пікніку будуть промовляти гості-американці, провідні діячі дем. партії. Добірна музика для танцюючих. — Комітет. 130

ПОСМЕРТНА ЗГАДКА.
 Дня 2-го червня померла в 46 році життя **ТЕОДОРА СІВЕНЬКА**, члениця від. 16 У. Н. Союзу в Спрінг Велес, Н. Й.
 Покійна оставила мужа і пятеро дітей. Похорон відбудеться в п'ятицот, в греко-кат. церкві св. Петра і Павла при Коліс Евені.
 В. І. П.

ПОСМЕРТНА ЗГАДКА.
 Дня 3-го червня померла в шпиталі св. Марії **ЕВА КУЦАК**, члениця 182 від. У. Н. Союзу в Пасейку, Н. Дж., проживши 41 літ життя, поминаючи в жалобі мужа Степана і троє дітей: Марію, Анастасію і Івана.
 Похорон відбудеться в суботу рано з дому жалоби при 115, 3 вул. із укр. прав. церкви при 47 Говл вулиці, Пасейк, Н. Дж., на який запрошає родина і від. 182 У. Н. С. всіх чесних громадян.
 В. І. П.

ДРІБНІ ОГОЛОШЕННЯ
ГРОСЕРНІЯ І ДЕЛІКАТЕСЕН.
 добре вироблений інтерес в українській ділянці, продам дешево з причини смерті жєни. Голоситися на адресу до:
М. КОБЗИСТОГО,
 64 St. Mark's Pl. (E. 8 St.), N. Y. C. 130-1

ПОШУКУЮ ДВОХ РОБИТНИКІВ, самотних, у віці від 35 до 45, на форм. Мусять бути українці, платні 15 доларів на місяць, харчі й спаня. Мусять бути тверезого характеру. Зголошення посилайте на таку адресу:
А. LIPCAN,
 Box 70, R. 2, North Gifford, Conn. 128

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ У. Н. СОЮЗА
ДІРБОРН, МІШ. Відділ У. Н. Союзу ч. 141 повідомляє члениць і члениць, що місячні збори відбудуться в неділю, 7. червня, в год. 2:30 попол., у Фордсон Гай Скул. — Бутковський, секр.

БРУКЛІН, Н. Й. Тов. ім. Богдана Хмельницького під покр. Пр. Тр., від. 158, повідомляє члениць, що пірничі збори відбудуться в цю суботу, в год. 7:30 ввечір. Просимо члениць, щоб заздалегідь виринили і уменьшили свій ян у відділі так і в Союзі. Збори важкі, а ті члени, котрі на поклик не являться, будуть карані згідно з ухвалою і статутом. — Ю. Павчак, предс.; В. Костів, кас.; Д. Сенюта, секр.

ЧЕСТЕР, П. Т. Тов. Запорозька Січ, від. 388, повідомляє всіх члениць, що пірничі збори відбудуться в неділю, 7. червня, в годині 2-їй, в У. Н. Д. Обов'язком кожного члена є бути при явним на цих зборах. — П. Пазюк, предс.; П. Огар, секр.; І. Михальченко, касієр.

ПЕТЕРСОН, Н. ДЖ. Тов. ім. Тараса Шевченка, від. 64, повідомляє своїх члениць, що пірничі збори відбудуться дня 6-го червня, в годині 2-їй ввечір, в галі від ч. 435 Мейн вул. Булоб добре, щоб члени зрозуміли, що вкладки повинні бути виринані принаймні 2 раз в рік, а то на пірничіх і на річних зборах, тоді буде порядок. — Василь Матійчук, предс.; Сергій Вінарський, кас.; Антін Вакульський, секр.

ВСТУПАЙТЕ ГРОМАДНО В ЧЛЕНИ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗА.
НАРИГРІШЕ ХОРИ, НЕ ТРАТЬТЕ НАДІ!
Даром пробма ЗІЛІЯ МІЛЕРТОН
СЬОГОДНІШНЄ ОГОЛОШЕННЯ У ВАШИХ РУКАХ МОЖЕ БУТИ ВАШИМ ПЕРШИМ СТУПЕНЕМ ДО ЗДОРОВ'Я.
 Хочемо, щоб найбільше людей пізнали це відоме лікарство, зване, котре докочало такіх члн у великих шапках, ревматизму і негдт шрок.
Одна Велика Коробка \$1 вистане майже на цілий місяць помочи для найрише хорго.
Спеціальна оферта читачам „Свободи“:
 [ ] \$1.00 за одну коробку Мілертону.
 [ ] \$1.50 за дві коробки Мілертону.
 [ ] \$2.00 за три коробки Мілертону.
 Питайте за зліями Мілертон у вашій сусідній аптеці, чи в так його не мають, то пишть до:
J. S. MILLER, Inc., Dept. U., P. O. Box 628, Newark, N. J.
 Потребуємо агентів.

БЛИЗНЯТА ТАРЗАНА.

Людоїд, що вештався докруги й оглядав сліди, належав до племені Галя Галя, того самого племені, що кілька днів передтим скопило дівчину іншого племені і що його потім Тарзан враз із своїми Вазірами наїхав та, здобувши їх село, скарвав їх чарівника і вождя. Вони присягли буди пімсту. На нещастя, якраз на їх територію попали наші хлопці.

Обережно хлопці спускалися по пні вниз. Вони ще не забули вчорашнього льва і навіть побоювалися, що він десь може на них в укритті вицикувати. Як станули на землі й не запрямили ніякої безпосередньої небезпеки, їм повернулось назад стара відвага. Вони почали розглядатися, куди вибрати напрям, що завів би їх назад до залізничного шляху.

Вони були певні, що той поїзд, яким вони їхали, мусів уже відіхати. Алеж мусять бути якісь інші поїзди. Цей раз вони вибрали знов лихий напрям. Але відсвіжені ранішим промієм сонця, вони не мали найменшого сумніву, що тепер ідуть добре. Іх серця сповнялися радістю. З задоволення Док собі поєштував.

Попереду них був Зопінга, воїн канибалів, що, вчувши щось, нагло пристанув. З напруженої уваги його тіло прибрало вид якоїсь кам'яної статуї. Після кількох секунд такої уваги він кинувся ниць і притулив вухо до землі. По хвилі знов зірвався. Лице його було заклопотане: він чув тупіт і не знав, як собі його пояснити.

ПЕТРО ЯРЕМА УКРАЇНСЬКИЙ ПОТРЕБНИК

ЗАНІМАЄСЬ ПОХОРОНАМИ В BRONX, BROOKLYN, NEW YORK І ОКОЛИЦЯХ
129 E. 7th STREET, NEW YORK, N. Y.
 Tel. Orchard 4-2568

БРАНЧ ОФІС & ШАПЕЛ:
707 PROSPECT AVENUE (сєр. Е. 155 St.), BRONX, N. Y.
 Tel. Ludlow 4-2568!

РОЗВОДИ У СССР.
 Советський уряд видав новий розпорядок у справі розводів. Тепер не адміністраційні власті даватимуть розводи, але суд на основі переведеної розправи. В згаданому розпорядку говориться, що розвід може бути даний тільки в рік до шлюбі.